

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ

про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку погашення заборгованості споживачів з оплати за житлово-комунальні послуги» (далі – проект Закону), а також документи, що надані до нього листом Міністерства розвитку громад та територій України від 04.02.2020 № 7/10.3/1947-20.

За результатами розгляду проекту Закону та аналізу регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон)

встановлено:

Проектом Закону передбачається внести зміни до Законів України:

- «Про реструктуризацію заборгованості з квартирної плати, плати за житлово-комунальні послуги, спожиті газ та електроенергію» в частині запровадження обов'язкової реструктуризації;

- «Про судовий збір» в частині звільнення позивачів - у справах про заборгованості споживачів з оплати за житлово-комунальні послуги, а також заявників у разі подання заяви щодо видачі судового наказу про стягнення заборгованості споживачів з оплати за житлово-комунальні послуги від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях;

- «Про виконавче провадження» у частині розповсюдження певних обмежень на боржників з оплати за житлово-комунальні послуги.

Також проектом Закону пропонується визнати таким, що втратив чинність, Закон України «Про реструктуризацію заборгованості за надані послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і комунальні послуги, що утворилася станом на 1 грудня 2006 року».

Однак, проект Закону не може бути погоджений у запропонованій редакції з огляду на таке.

Проектом Закону пропонується, зокрема, внести зміни до статті 4 Закону України «Про реструктуризацію заборгованості з квартирної плати, плати за житлово-комунальні послуги, спожиті газ та електроенергію», а саме:

РІШЕННЯ № 152 від 06.03.2020

Мисько Володимир Іванович

частину першу викласти у такій редакції:

«Заборгованість споживачів, які протягом одного місяця, з моменту перевищення загальної суми заборгованості у 120 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян перед відповідним управителем, виконавцем не уклали договір про реструктуризацію заборгованості та не сплачують поточних платежів, стягується управителем, виконавцями за рішенням суду.»;

доповнити частину першу новим абзацом такого змісту:

«Управитель, виконавці звертаються до суду з вимогою щодо виконання споживачами солідарного обов'язку з оплати житлово-комунальних послуг.».

Тобто розробником пропонується запровадити «солідарний обов'язок з оплати житлово-комунальних послуг».

Слід зазначити, що відповідно до статті 541 Цивільного кодексу України – солідарний обов'язок або солідарна вимога виникають у випадках, встановлених договором або законом, зокрема у разі неподільності предмета зобов'язання.

Крім того, статтею 543 Цивільного кодексу України встановлено, що у разі солідарного обов'язку боржників кредитор має право вимагати виконання обов'язку частково, або в повному обсязі як від усіх боржників разом, так і від будь-якого з них окремо. Проте солідарна відповідальність настає лише у випадках, прямо передбачених законом чи договором.

Однак, проектом Закону не розкриваються питання щодо механізму реалізації запропонованої новації, зокрема, відсутні чітко визначені критерії за якими боржники будуть об'єднуватись для виконання «солідарного обов'язку з оплати житлово-комунальних послуг».

Таким чином, у зв'язку з можливим неоднозначним трактування особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта (зокрема в частині стягнення «солідарного обов'язку»), під час практичного застосування відповідних норм проекту Закону у виконавців комунальних послуг та управителів виникне право звернення до суду з позовом до споживачів (наприклад ОСББ) щодо сплати «солідарної заборгованості з оплати житлово-комунальних послуг» навіть у випадку відсутності відповідного договору, що в свою чергу буде порушувати норми, встановлені Цивільним кодексом України.

Крім того, наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту Закону не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Так, у розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Однак, розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не проаналізував вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

При цьому розробником не проведено оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, окремо кількісно розробником не визначені витрати, які будуть виникати внаслідок запровадження кожного з альтернативних способів, у грошовому еквіваленті відповідно до Додатка 2 до Методики.

В АРВ розробником не наведено жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту Закону, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, у розділі IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей, не проаналізовані причини відмови від застосування того чи іншого способу та аргументи на користь обраного, що є порушенням принципу ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

У розділі V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізму дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту Закону та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Крім того, розробником не оцінено, які організаційні заходи мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта після набрання ним чинності.

Розділ VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» заповнено з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведено додаткових показників, які безпосередньо характеризують результативність регуляторного акта, та не наведено їх прогнозне значення. Зазначене є порушенням вимог Методики, яка передбачає, що слід визначити не менше ніж три кількісних показники, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю (відстеження результативності).

У порушення вимог пункту 12 Методики у розділі IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» розробником не визначені заходи, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта, а саме групи осіб, що відбиратимуть для участі у відповідному опитуванні.

Порушення розробником вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності та заходів з проведення відстеження результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

Враховуючи вищевикладене, за результатами розгляду положень проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу, встановлено, що проект розроблено без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики адекватності, ефективності та збалансованості, визначених статтею 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а також вимог статті 8 цього Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами).

Ураховуючи вищенаведене, керуючись частиною четвертою статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку погашення заборгованості споживачів з оплати за житлово-комунальні послуги».

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

